ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇದು 1966 ರಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ನಲಹೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದ್ದದ್ದು ಇಷ್ಟು, ಈಗ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗಬಹುದು, ಕೂಡಲೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ಕಾರಣ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣ ಇದರಂತೆ ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಫಿಕರ್ಾಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸೇರಿನಬೇಕು ಎಂದು ಪೂರ್ಣವಾದ ವಿವರವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಆಮೇಲೆ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಒಂದು ದೇಶದ ಭಾಗ ಅತಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಯಾವ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಯಾವರೀತಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಯಾಗಿದೆ. ನಥೆಯ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ, ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಕೊಡಗಿ.—ರಾಜ್ಯದ ಇತರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ರಚನೆ ವಿಚಾರ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಪರಿಶೀಲನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. ಬೈಂದೂರು ಮತದಾರರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ ಎಂದು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆಡಳಿತದಿಂದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವಾಗ ಪರಿಶೀಲನೆ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳಬಹುದು ? ಯಾವಾಗ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನ್ಪಷ್ಟವಾದ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು, ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಗಳನ್ನು, ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ, ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತದ ನ್ಯವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು, ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಆಯೋಗ ವನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಆಧಾರ ವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಯಾವುದನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲವನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಇದೆ.

Political Pension for Freedom Fighters in Belgaum District

619. Sri J. S. AMMANNAVAR (Sadalga).—

Will the Minister of State for Home be pleased to state :—

(*a*) the number of applications received for the grant of political pension in each Taluk of the Belgaum District from the Freedom Fighters ;

(*b*) the number of applications sanctioned, rejected and pending in each taluk of Belgaum District ;

(*c*) the steps proposed to be taken to reduce the pendency ?

Sri R. D. KITTUR (Minister of State for Home).—

(*a*) and (*b*) *Vide* statement appended.

(*c*) Every effort is being made to dispose of the pending applications as quickly as possible.

STATEMENT

Sl No.	Taluk	Number of applications			
		Received	Sanction	Rejected	Pending
1	Athani	59	38	3	18
2	Belgaum	471	289	49	133
3	Chikodi	227	127	21	79
4	Gokak	291	205	31	55
5	Hukeri	278	236	22	20
6	Khanapur	93	59	5	29
7	Parasgad	500	447	24	29
8	Raibag	30	13	3	14
9	Ramdurg	134	89	1	44
10	Sampgaon	414	326	19	69
		2497	1829	178	490

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಸ್. ಅಮ್ಮಣ್ಣವರ್.—ಇದರೊಳಗೆ ಯಾರು ಸುಳ್ಳು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ? ಇಂಥಾವು ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಇವೆ ? ಇದರ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಡಿ. ಕಿತ್ತೂರ್.—ಸುಳ್ಳು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಂಥವುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. False applications will be rejected.

ಶ್ರೀ ಹಂಜಿ ಶಿವಣ್ಣ.—ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ತಮಗೆ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ ತಾರೀಖಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

Sri R. D. KITTUR.—There will be some delay in disposal of applications. There are some factors that cause delay in the disposal. They are : (1) Since records have been destroyed in most of the jails, jail certificates are not available. (2) Where jail certificates are produced, it is found that no information is available, to show that the imprisonment was on account of participation in the national movement. In such cases, certificates issued by a responsible person that imprisonment was in connection with the participation in the national movement has to be called for. (3) Where jail records are destroyed, and jail certificates are not available, the applicant is required to furnish his affidavit of contemporary freedom fighters, regarding former imprisonment or detension. In such cases, it becomes necessary to verify the bonafides of contemporary freedom fighters and ask them to produce certificates from a responsible person regarding participation in the national movement and the period of imprisonment or detension. (4) In some cases they fail

(SRI R. D. KITTUR)

to furnish the requisite documents and particulars, despite request to them to do so. Finally, in many cases, it becomes necessary to make further verification regarding the annual income of the applicants.

Sri V. N. PATIL.—As has been already expressed by the Hon. Minister regarding the difficulties in disposing the files, there arise two questions; one is *non-bonafide* applicants, who are furnishing false information and the second is really genuine applicants whose applications are pending for more than two or three years; they are made to suffer on account of economic hardship. There should be a penal clause for these non-genuine applications. For falsely reporting to the State, they must be dealt with severely. This is a human problem. Actually for a minor query nearly three to four times the files are transferred to Belgaum, Bidar and other places. The Deputy Commissioners, for making enquiry, take another six months and it takes more than a year for a minor verification. What measure does the Government contemplate to take to speedly dispose of these things ?

Sri R. D. KITTUR.—The hon. Member has made a suggestion and Government will make a note of it.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯಂಕಟಪ್ಪ.—ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕ ವೇತನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಶಿಕ್ಷೆಯ ಅವಧಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಈಗ ಏನು ಸರ್ಕಾರ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದೆ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಇನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿರುವವರಿಗೆ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ?

Sri R. D. KITTUR.—This matter is under very active consideration of the Government.

Damage caused due to breached tanks in Mysore Taluk

630. Sri K. PUTTASWAMY (Chamundeswari).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(*a*) the tanks in Mysore Taluk which breached in the year 1972 due to heavy rain ;

(*b*) the extent of wet, dry and garden lands damged and estimated loss on account of floods ;

(*c*) the estimated loss of standing crop ;

(*d*) whether any relief is given to those who suffered loss ;

(*e*) if so, the nature of relief provided ?